

לימודים לתואר בוגר (B.A)

תוכן העניינים

2	המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי – מטרת הלימודים
2	1. תנאי קבלה
2	2. מבנה כללי של הלימודים
3	3. פירוט תוכניות לימודים
7	4. בחינות וציוני מינימום
7	5. סיורים
8	6. קורסים מחוץ למחלקה
8	7. תנאי מעבר לשנים ב' ו-ג'
9	8. עבודה סמינריונית
10	9. ועדת הוראה
10	10. ריכוז קורסי בחירה
16	11. רשימת חברי הסגל במחלקה

המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי - מטרת הלימודים

מדע הגאוגרפיה עוסק במיקום תופעות פיזיות ואנושיות, בפזורן במרחב וביחסי הגומלין שביניהן. במסגרת זו הגאוגרפיה עוסקת בזיהוי, בתיאור, בסיווג, במדידה, במיפוי ובניתוח תופעות אלה בצורה שיטתית וניסיונית, תוך הדגשת הצד הפיזי והאנושי. מטרת הלימודים הכללית היא להקנות לתלמידים ידע בסיסי בגאוגרפיה על כל ענפיה, ולפתח הבנה ויכולת ניתוח של תהליכים מרחביים. יחד עם זאת, התכנית מאפשרת התמקדות תחומית כבר במסגרת התואר הראשון (לימודים לתואר בוגר) במטרה להגיע להתמחות נושאית ממוקדת במסגרת לימודי התואר השני (לימודים לתואר מוסמך).

1 תנאי קבלה

המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי מקבלת תלמידים על סמך הישגיהם בבחינות הבגרות ובבחינה הפסיכומטרית לפי חתכי קבלה הנקבעים על ידי ועדת הקבלה המחלקתית.

הסטודנטים מתבקשים להסדיר את כל חובות הקבלה לפני תחילת הלימודים.

2 מבנה כללי של הלימודים

הלימודים במחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי מתקיימים בארבעה היקפים: תכנית חד-מחלקתית, תכנית מחלקה ראשית, תכנית דו-מחלקתית ותכנית מחלקה משנית. במסגרת החד-מחלקתית והמחלקה הראשית ניתן להתמחות בתחומים הבאים: גאוגרפיה פיזית, גאוגרפיה אנושית וטכנולוגיות מידע גאוגרפיות (טמ"ג). הקורסים יתחלקו לקורסי חובה ולקורסי התמחות תחומיים.

אין בחירת תחום בתכניות הלימודים בהיקף דו-מחלקתי ומחלקה משנית.

תכנית הלימודים לתואר ראשון (B.A) על פי היקף הלימודים במחלקה:

1. חד-מחלקתי (108 נק"ז)
2. מחלקה ראשית (80 נק"ז)
3. דו-מחלקתי (54 נק"ז)
4. מחלקה משנית (28 נק"ז)

תחומי הלימוד

במחלקה מוצעים שלושה תחומי לימוד: גאוגרפיה פיזית, גאוגרפיה אנושית וטכנולוגיות מידע גאוגרפיות (טמ"ג). הקורסים בכל תחום יתחלקו לקורסי חובה ולקורסי בחירה, שניתן יהיה לבחור מכלל תחומי הלימוד. כל תלמיד יירשם לאחד מתחומי הלימוד על-פי בחירתו בסוף סמסטר ב' בשנה א' במזכירות המחלקה. מעבר מתחום אחד למשנהו אפשרי בתחילת כל סמסטר באישור ראש התחום אליו עובר התלמיד ובאישור ועדת ההוראה המחלקתית. ועדת ההוראה תאשר גם, במקרה הצורך, את קורסי הבחירה שילקחו מתחומי הלימוד האחרים.

גאוגרפיה פיזית

הגאוגרפיה הפיזית מתמקדת בגורמים ובתהליכים טבעיים המעצבים את פני השטח של כדור הארץ בקני מידה שונים של מרחב וזמן. מטרת התכנית היא להקנות לסטודנטים ידע תאורטי וכמותי בנושאי הגאוגרפיה הפיזית והכשרה מתאימה ללימודים לתארים מתקדמים בתחום. תוכנית הלימודים כוללת מגוון קורסים בנושאי אקלים, גאומורפולוגיה, קרקע, הידרולוגיה, אקולוגיה. הלימוד בשדה ובמעבדה הוא חלק אינטגרלי

של תוכנית הלימודים. ניתן דגש על הבנת ההשפעה של שינויים סביבתיים לאורך הזמן על עיצוב והתפתחות הנוף הטבעי. בתכנית מוצע שילוב עם טכנולוגיות מידע גאוגרפיות לזיהוי וכימות תהליכים במרחב.

גאוגרפיה אנושית

תחום הגאוגרפיה האנושית במחלקה כולל מגוון קורסים אשר עוסקים בהיבטים מרחביים של פעילות אנושית/ חברתית והבנה הממשק עם הסביבה. תחום לימודים זה שם דגש על היבטים תאורטיים ותכנוניים בלימוד ערים ואזורים, לימוד סוגיות שונות בתחום ממשק אדם וסביבה, וניתוח הגאוגרפיה החברתית ופוליטית במרחבים שונים.

טכנולוגיות מידע גאוגרפיות

תחום הטמ"ג עוסק במדעי המידע הגאוגרפי כולל תצפיות על פני השטח של כדור הארץ מפלטפורמות שונות (מוטסות ולוויןיות), אחסון המידע המתקבל במערכות מידע וביצוע ניתוח מרחבי של הנתונים שנאספו ליצירת מידע גאוגרפי חדש. התחום במחלקה מציע לסטודנט הכשרה בעיקר במערכות מידע גאוגרפיות (ממ"ג), חישה מרחוק וניתוח מרחבי כולל גאוסטטיסטיקה. קורסי הבחירה המתקדמים בתחום מתבססים על קורסי חובה שניתנים לכלל הגאוגרפים והם באוריינטציה לשימושי מחשב, מכשור ומדידה. הידע שיירכש על ידי הסטודנט יוכל לאפשר לו להמשיך לתארים מתקדמים ולשלב ניתוח מרחבי מבוסס טמ"ג במחקר גאוגרפי כולל; לעסוק במחקר בסיסי בתחום הטמ"ג; או לשמש כמומחה בתחומי החישה מרחוק ומערכות מידע גאוגרפיות במשק הישראלי בסקטור הפרטי וציבורי.

ראשי תחומים:

ד"ר יצחק קטרה -	גאוגרפיה פיזית
ד"ר מידד קיסינגר -	גאוגרפיה אנושית
פרופ' טל סבוראי -	טכנולוגיות מידע גאוגרפיות

3 פירוט תכניות הלימודים

הלוח שלהלן מפרט את מבנה תכניות הלימוד לפי תחומים, מקבצי הקורסים והמטלות לתואר ראשון. סך נקודות הזכות (נק"ז) הנדרשות לתואר ראשון הוא 120. מתוכן, 12 נק"ז הן לימודים כלליים. היקף הלימודים בתוך המחלקה נקבע בהתאם לתכנית. התכנית החד-מחלקתית ותכנית המחלקה הראשית כוללת קורסי חובה כלל מחלקתיים, קורסי חובה תחומיים וקורסי התמחות בהתאם לתחום הלימודים הנבחר וקורסי בחירה. רוב לימודי החובה הם הקורסים הכלל מחלקתיים ומיעוטם הם שיעורי חובה תחומיים.

תכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז)

התכנית החד-מחלקתית מאפשרת לתלמיד לקבל תואר ב.א. במחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי תוך התמקדות על לימודים פנים-מחלקתיים. בתכנית זו על התלמיד ללמוד 108 נק"ז (מתוך 120) במסגרת המחלקה ו-12 נק"ז כלימודים כלליים במסגרת דרישות הפקולטה. חלוקת 108 נקודות הזכות של התוכנית החד-מחלקתית היא כדלקמן:

חובה מחוץ למחלקה	סמינר בתחום	סיוורים	קורסי בחירה (סה"כ 41) *		חובה מחלקתית	תחום
			בחירה בתחומים אחרים	בחירה בהתמחות		
8	4	4	10-21	20-31	51	גאוגרפיה פיזית
8	4	4	10-21	20-31	51	גאוגרפיה אנושית
8	4	4	27	14	51	טכנולוגית מידע גאוגרפיות

* הסטודנט חייב לקחת קורסי בחירה בתחום ההתמחות שלו ובתחום אחר/בשני התחומים האחרים. בהתמחות בגאוגרפיה פיזית ואנושית, הסטודנט חייב לקחת מינימום 20 נק"ז בתחום ההתמחות (מקסימום 31) ומינימום 10 נק"ז בתחום אחר (מקסימום 21). סה"כ 41 נק"ז של קורסי בחירה בכל תחום התמחות. תלמיד בתכנית החד-מחלקתית חייב בשנה ג' להגיש עבודת סמינר בתחום התמחותו ולהשתתף בסיוור הרגיונאלי עליו ייבחן.

מומלץ להשלים את הקורסים מלימודים כלליים בשנים א' וב' ללימודים באוניברסיטה. להלן תכנית מוצעת:

רשימת כלל קורסי חובה מחלקתיים (רשימת קורסי החובה משתנה בהתאם לתכנית הלימודים*)

שנה א'		שנה ב'	
מסטר א' נק"ז	מסטר ב' נק"ז	מסטר א' נק"ז	מסטר ב' נק"ז
מבוא לגאולוגיה	3	מבוא לגאומורפולוגיה	3
גאוגרפיה של אוכלוסין	2	גאוגרפיה עירונית	2
שיטות כמותיות א'	3	שיטות כמותיות ב'	3
טופוגרפיה	1	מבוא למטאורולוגיה וקלימטולוגיה	4
כרטוגרפיה	2		
גאוגרפיה כלכלית	2		
מבוא לאקולוגיה	3		
שמושי מחשב בגאוגרפיה	1		
סה"כ שנה א'	17	סה"כ שנה ב'	12
שנה א'		שנה ב'	
מסטר א' נק"ז	מסטר ב' נק"ז	מסטר א' נק"ז	מסטר ב' נק"ז
שיטות כמותיות למתקדמים	2	פרו-סמינר	2
גאוגרפיה פוליטית	2	מבוא לממ"ג	3
תצלומי אויר	2	מבוא לחישה מרחוק	3
		תולדות המחשבה הגאוגרפית	2
סה"כ שנה א'	6	סה"כ שנה ב'	10

שנה ג' סמסטר א'	נק"ז	סמסטר ב'	נק"ז
גאוגרפיה פיזית של א"י	3	גאוגרפיה אנושית של א"י	3
סמינר	2	סמינר	2
סה"כ שנה ג'	5	סה"כ שנה ג'	5
*תוספת לימודי חובה לחד-מחלקתי ומחלקה ראשית:		תוספת לימודי חובה לחד-מחלקתי:	
מערכות מידע גיאוגרפיות	3 נק"ז	מבוא לגאוגרפיה פוליטית 2 נק"ז – (לחד מחלקתי בלבד)	
שיטות כמותיות למתקדמים	2 נק"ז		
תולדות המחשבה הגאוגרפית	2 נק"ז		
מבוא לחישה מרחוק	3 נק"ז		

תכנית מחלקה ראשית - (80 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכז את החלק העיקרי של לימודיו לתואר ב.א. במסגרת המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי. חלוקת 80 נקודות הזכות שילמדו בתכנית מחלקה ראשית יהיו כדלקמן:

חובת מחוץ למחלקה	סמינר בתחום	סיורים	קורסי בחירה (סה"כ 21)		חובה מחלקתית	תחום
			בחירה בתחומים אחרים	בחירה בתחום ההתמחות		
4	4	2	5	16	49	גאוגרפיה פיזית
4	4	2	5	16	49	גאוגרפיה אנושית
4	4	2	9	12	49	טכנולוגיות מידע גאוגרפיות

תלמיד בתכנית מחלקה חייב בשנה ג' להגיש עבודת סמינר בתחום התמחותו ולהשתתף בסיור הרגיונאלי עליו ייבחן.

תכנית דו-מחלקתית - (54 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד ללמוד במחלקה נוספת בהיקף זהה של 54 נק"ז. קורסי החובה המחלקתיים בתכנית המשולבת יסתכמו ב- 45 נק"ז. כמו כן, יוכרו 2 נק"ז תמורת ימי הסיור ו- 7 נקודות זכות נוספות להשלמת התואר יבחרו מתוך ההתמחויות. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל. כמו כן ישתתף בסיור רגיונאלי ויבחן על כך. עבודת הסמינר בשנה ג' תיכתב באחד מהתחומים לפי בחירת התלמיד. מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינר.

תכנית לימודים דו-מחלקתית

שנה א'

סה"כ נק"ז	סמסטר ב'		סה"כ נק"ז	סמסטר א'		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס		נק"ז	שם הקורס	
	3	מבוא לגאומטרפולוגיה	3	מבוא לגאולוגיה	חובה מחלקתית	
	3	שיטות כמותיות ב'	2	גאוגרפיה של אוכלוסין		
	4	מבוא מטאורולוגיה וקלימטולוגיה	3	שיטות כמותיות א'		
	2	מבוא לגאוגרפיה עירונית	1	מבוא לטופוגרפיה		
21	12		9		סה"כ	

שנה ב'

סה"כ נק"ז	סמסטר ב'		סה"כ נק"ז	סמסטר א'		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס		נק"ז	שם הקורס	
8	2	תצלומי אויר	2	מבוא לכרטוגרפיה	חובה מחלקתית	
	2	פרו - סמינר	2	גיאוגרפיה כלכלית		
9	5	מתוך לימודי החובה התחומיים ו/או לימודי הבחירה	4	מתוך לימודי החובה התחומיים ו/או לימודי הבחירה	התמחות/ בחירה	
17	9		8		סה"כ	

שנה ג'

סה"כ נק"ז	סמסטר ב'		סה"כ נק"ז	סמסטר א'		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס		נק"ז	שם הקורס	
10	3	גאוגרפיה אנושית של א"י	3	גאוגרפיה פיזית של א"י	חובה מחלקתית	
	2	סמינר	2	סמינר		
4	2	מתוך קורסי החובה התחומיים ו/או קורסי הבחירה	2	מתוך קורסי החובה התחומיים ו/או קורסי הבחירה	התמחות	
2	2		-		סיוורים	
16	9		7		סה"כ	

תכנית מחלקה משנית - (28 נק"ז)

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת או לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים הרב-תחומיים (147). במקרים מיוחדים יאושר ללמוד את התכנית בשנתיים. על התלמיד ללמוד 19 נק"ז מתוך קורסי החובה המחלקתיים (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו כנקודת זכות אחת ו- 8 נק"ז נוספות יילקחו מתוך לימודי החובה התחומיים או מתוך קורסי הבחירה התחומיים. בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד למלא את כל החובות הנדרשים.

קורסי החובה המחלקתיים:

מבוא לגאולוגיה	3 נק"ז
מבוא לגאומורפולוגיה	3 נק"ז
מבוא למטאורולוגיה וקלימטולוגיה	4 נק"ז
גאוגרפיה של אוכלוסין	2 נק"ז
מבוא לאקולוגיה	3 נק"ז
גאוגרפיה עירונית	2 נק"ז
גאוגרפיה כלכלית	2 נק"ז

4 בחינות וציוני מינימום

במחלקה לגאוגרפיה קיימת מערכת בחינות שוטפת בסיום כל קורס. בחינות מועד א' ו-ב' יתקיימו עם סיום הקורס. **בחינת מועד מיוחד תינתן רק על פי המתחייב מתקנון הבחינות.** בקשה למועד מיוחד תוגש לכל המאוחר שבועיים לאחר תום מועד הבחינות. בחינות המועד המיוחד ייערכו בשבוע השני של הסמסטר שאחרי מועד הבחינות הרגיל. במקרים מיוחדים ובאישור ועדת הוראה תינתן עבודה במקום בחינה.

ציון עובר בקורסי חובה מחלקתיים: מינימום 60 בבחינה ומינימום 60 בציון סופי (שקלול בחינה ומטלות הקורס). **ציון עובר בקורסי בחירה:** מינימום 56 בבחינה ומינימום 56 בציון סופי. **ציון עובר בקורס עם סימול תואר שני – 65. סיום החובות הקשורות בקורס הוא תנאי הכרחי בכדי לגשת לבחינה.** ציון מועד הבחינה האחרון הוא הקובע ולא הציון הגבוה מבין השניים. שקלול הציון הסופי בהתאם למטלות שנקבעו במהלך הקורס יקבע ע"י כל מרצה בנפרד. **סטודנט שנכשל בקורס בשני מועדים רשאי להיבחן שנית (שני מועדים) רק לאחר שחזר על הקורס פעם נוספת ועמד בכל חובותיו.**

כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה, למקרה של אובדן העבודה.

5 סיורים

במהלך התואר יתקיימו סיורים שהינם חובה במסגרת הקורסים. המחלקה נושאת בעול מימון הרכבים והלינה בקורסי החובה. על התלמידים לממן את עלות הלינה, עלות המזון ודמי הכניסה לאתרים בקורסי הבחירה.

ההשתתפות בסיורים המתקיימים במחלקה כחלק מתכנית הלימודים מקנה לתלמידים נקודות זכות כדלקמן:

בתכנית חד- מחלקתית	4 נק"ז	קוד: 128-1-3171
בתכנית ראשית ודו-מחלקתית	2 נק"ז	קוד: 128-1-3191
תכנית מחלקה משנית	1 נק"ז	קוד: 128-1-3241

מפות – על התלמידים לרכוש מפות באופן עצמאי, כפי שיידרש על ידי מנחי הקורסים.

6 קורסים מחוץ למחלקה

תלמידים שלומדים בתכנית לימודים חד-מחלקתי ומחלקה ראשי מחוייבים לקחת מכסה של קורסים (8 ו 4 נק"ז, בהתאמה) מחוץ למחלקה (ראה פרק תכניות לימודים), שקשורים לתחום הגאוגרפיה או תומכים בתחום הלימוד אותו בחר התלמיד בשנה ב'. רשימה של קורסים כאלה נמצאת בפרק קורסי בחירה. התלמיד יבחר בעצמו את הקורסים הרלוונטים ו/או יתייעץ עם ראש התחום בו הוא לומד או עם ראשי התחומים האחרים.

על התלמיד לוודא שהקורסים הרלוונטים מתקיימים באותה שנה ואינם חופפים ביום ובשעות של קורסי חובה במחלקה לגאוגרפיה.

ישנה אפשרות לקחת יותר קורסים מחוץ למחלקה ממה שמחייבת כל תוכנית לימודים וזה ייעשה רק לאחר התייעצות עם ראש התחום וקבלת אישור ממנו. האישור יועבר בכתב לוועדת ההוראה.

7 תנאי מעבר לשנים ב' ו-ג'

תנאי מעבר לשנה ב'

תנאי המעבר לשנה ב' יהיה ממוצע 70 בכל קורסי החובה המחלקתיים (ראה סעיף 3) ובתנאי שבכל אחד מקורסי החובה השיג התלמיד ציון עובר (מינימום 60 בבחינה ומינימום 60 בציון סופי).

א. סטודנט שנכשל באחד או יותר מקורסי החובה המחלקתיים בשנה א' ושממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על הקורסים בהם נכשל בשנה ב'. במקביל ילמד את קורסי החובה של שנה ב', כמתחייב. התלמיד יוכל לבחור בתחום לימודיו ולהשתתף בקורסי ההתמחות (חובה ו/או בחירה רק בתנאי שקורסי החובה בהם נכשל אינם מהווים תנאי-קדם לתחום הלימודים הנבחר ו/או לכל אחד מקורסי ההתמחות (חובה ו/או בחירה)).

ב. סטודנט שנכשל באחד מקורסי החובה המחלקתיים וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל הוא בין 60 ל-70 יורשה ללמוד קורסי חובה בלבד בשנה ב', ויהיה חייב לחזור על הקורס בו נכשל.

ג. סטודנט שנכשל בשני קורסי חובה וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל נמוך מ-70 יופסקו לימודיו ולא יוכל לחזור על שנה א', אפילו עבר את הקורס במסגרת חוץ מחלקתית. שנה לאחר הפסקת לימודיו רשאי יהיה הסטודנט להרשם שנית למחלקה בתנאי שיעמוד בכל דרישות הקבלה של אותו שנתון.

ד. תנאי-קדם להשתתפות בשיעורי כרטוגרפיה ותצלומי אוויר בשנה ב' הוא הצלחה בקורס טופוגרפיה.

ה. תנאי-קדם ללימוד הקורס מבוא לגאומורפולוגיה בסמסטר ב' (שנה א') הוא הצלחה בקורס מבוא לגיאולוגיה (כולל השתתפות בקמפוס).

ו. התנאי ללימוד מבוא לאקלים בסמסטר ב' של שנה א' הינו ציון עובר בקורס שיטות כמותיות בסמסטר א'.

תנאי מעבר לשנה ג'

א. ציון עובר בכל הקורסים. אי מילוי התנאי בקורס אחד אינו חוסם את המעבר לשנה ג', אך הסטודנט חייב לחזור על הקורס בשנה ג'.

ב. ציון ממוצע מינימאלי של 65 בכל הקורסים. אי מילוי התנאי חוסם מעבר לשנה ג'.

ג. השלמת כל חובות שנה ב' (כולל תרגילים).

ד. הצלחה בקורס פרו-סמינר וכן בכל קורסי המבוא של שנה ב' הינה תנאי להשתתפות בסמינר.

ה. השתתפות בקורס גאוגרפיה של ארץ ישראל מותנית בהצלחה בכל קורסי החובה המחלקתיים.

8 עבודה סמינריונית

בשנה ג' נדרש כל תלמיד להשתתף בסמינר נושאי ולהגיש בסופו עבודה סמינריונית. הסמינר מהווה אינטגרציה של נושאים רבים, שנלמדו במהלך הלימודים, והמחלקה מייחסת לו חשיבות רבה. פרסום הנושאים לעבודות הסמינריוניות, רקע בסיסי לכל נושא ובחירת הנושאים ייעשו בסוף סמסטר ב' של שנה ב' על מנת לאפשר, למעוניינים בכך, להתחיל לאסוף מאמרים ו/או נתונים כבר במהלך הקיץ.

את העבודה הסמינריונית יש להגיש בשעור האחרון של הסמסטר השני, כשהיא מודפסת בעותק אחד וערוכה לפי הכללים שידרשו (ראה הנחיות טכניות בסוף החוברת) ומלווה בפורמט דיגיטלי שכולל את העבודה, המצגת ונתוני הגלם. עבודה שתוגש לאחר המועד המצויין לעיל לא תתקבל, והסטודנט יאלץ לחזור על הסמינר בשנה שלאחר מכן.

השתתפות התלמיד בסמינר מחייבת את אישור המנחה (גם במקרה של הנחיה על-ידי מורה מן החוץ). רק לאחר קבלת אישור זה ירשם התלמיד באינטרנט.

הנחיות לכתיבת סמינר במחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי

ההנחיות הטכניות הבאות מהוות דרישות שיביאו לאחידות בכתיבת כל העבודות הסמינריוניות במחלקה. הנחיות אלו מהוות תוספת ואינן מחליפות את הדרישות של כל מרצה ומרצה.

1. גודל דף וכריכה - A4
2. העבודה תוגש מודפסת:
 - ברווח כפול או רווח וחצי
 - בצד אחד בלבד של הדף
 - ברווח שוליים 2.5 ס"מ בכל צד/ יישור דו-צדדי
 - כל עמוד מהמבוא והלאה ימוספר באמצע חלקו העליון
 - הכריכה תהיה זהה לעמוד הפתיחה
 - אין לכרוך בחירור
3. בעמוד הפתיחה יכללו בסדר יורד:
 - אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי
 - שם העבודה
 - שם המגיש
 - שנת ההגשה (בימין) ושם המנחה (בשמאל).
4. תוכן העניינים יציג את מבנה העבודה: הוא יכלול את שמות פרקי העבודה לחלקיהם ואת העמוד בו מתחיל כל פרק ופרק.
5. נוסף לעמוד הפתיחה ולתוכן העניינים תכלול העבודה מבוא, גוף העבודה, סיכום ורשימת מקורות (מבנה העבודה עשוי להשתנות בהתאם לתחום הלימודים ודרישת המרצה).
6. תלמיד יגיש עותק מודפס אחד ועותק דיגיטלי של עבודתו, העבודה (מקור) תוחזר לתלמיד עם הערות המנחה, העותק ישמר במחלקה.
7. אמצעי המחשה:
 - ללוחות, לאיורים, לתמונות ולמשוואות יתלווה מספור רץ. המספור יהיה נפרד לכל אחד מאמצעי המחשה הנ"ל. לכל איור, לוח וכדומה יתלווה הסבר ויצוין המקור.
 - רק לוחות, איורים מצולמים וכדומה באיכות צילום גבוהה יכללו בעבודה.
 - אין להדביק אמצעי המחשה אלו (פרט לצילום), אלא לשכפל את הדף המודפס יחד עם הלוח או האיור.
8. מושגים וקיצורים:
 - א. מושגים בלעז יופיעו קודם בלועזית ואחר-כך בעברית.

- ב. קיצורים יכללו רק אם הוגדרו בתחילה במקום הראשון בו הם מופיעים בעבודה.
 9. ציטוט, אופן השימוש במקורות ורשימה ביבליוגרפית מלאה יבוצעו באחידות, כנלמד.
 10. נספחים יכללו רק באישור המדריך.
 11. יש להוסיף פיסקת תודות לאלו שעזרו לתלמיד בהשגת מידע רלוונטי ו/או בניתוח הנתונים ו/או בכל צורה אחרת הקשורה לעבודה.
 12. העבודה, כולל נספחים, לא תחרוג מעבר ל-30 עמודים, אלא אם המרצה דרש אחרת.

9 ועדת הוראה

ועדת הוראה מחלקתית עוסקת בכל השאלות הקשורות בלימודים במחלקה. פנייה לוועדת ההוראה תעשה באמצעות טופס מקוון אותו ניתן למצוא באתר המחלקה.

ועדת הוראה תשע"ב:

פרופ' טל סבוראי - יו"ר

פרופ' שאול קרקובר - חבר

ד"ר יצחק קטרה - חבר

מתאם אקדמי-מכללות - ד"ר יוסי צביאלי

10 ריכוז קורסי המחלקה

קורסי התמחות בתכנית חד-מחלקתית ומחלקה ראשית

תכנית לימוד בתחום גאוגרפיה פיזית

תכנית חד-מחלקתית:

41 נק"ז קורסי בחירה לפי החלוקה הבאה:

מינימום 20 נק"ז ומקסימום 31 נק"ז בתחום גאוגרפיה פיזית

מינימום 10 נק"ז ומקסימום 21 נק"ז באנושית ו/או טמ"ג

4 נק"ז סמינר שנה ג' פיזי

תכנית מחלקה ראשית:

16 נקז קורסי בחירה בתחום גאוגרפיה פיזית

4 נקז סמינר שנה ג' פיזי

5 נקז קורסי בחירה באנושית ו/או טמ"ג

קורס	מרצה	נק"ז
מבוא לאיכות סביבה	פרופ' פועה בר	3
מבוא לתורת הקרקע	ד"ר יצחק קטרה	3
מעבדה בגאומורפולוגיה	פרופ' יונתן לרון	3
גאומורפולוגיה פלנטרית	פרופ' חיים צוער	3
ביו-גאוגרפיה	פרופ' פועה בר	2
מבוא למיקרו אקלים ¹	פרופ' פדרו ברלינר	2
אבק מדברי	ד"ר יצחק קטרה	2
מעבדה בקרקע	ד"ר יצחק קטרה	3
גאומורפולוגיה נחלית	פרופ' יונתן לרון	3

2	ד"ר חי כהן	מבוא להידרולוגיה
2	ד"ר יוליה אלכסנדרוב	מים וסביבה
2	ט.ב.	פיזיקה של הסביבה
2	פרופ' פועה בר	גאולוגיה של מערכות חוליות
2	פרופ' פועה בר	גאולוגיה של דיונות חול- מחנה
34		סה"כ
4	יקבע מידי שנה	סמינר שנה ג' בתחום הפיזי

רשימת קורסי בחירה מוצעים לתואר ראשון תשע"ב*:

*רשימת הקורסים עשויה להשתנות בהתאם למרצים והיצע הקורסים באותה השנה

קורסים לתואר שני בגאוגרפיה פיזית (מספר התלמידים מתואר ראשון שיכולים להשתתף בקורסים לתואר שני מוגבל ודורש אישור מהמרצה ומוועדת הוראה):

קורס	מרצה	נק"ז
מודלים בגאוגרפיה פיזית	פרופ' יונתן לרון	2
דינמיקה של נחלים	פרופ' יונתן לרון	2
גאומורפולוגיה דינמית	פרופ' יונתן לרון	3
מי נגר עיליים באזורים צחיחים	פרופ' פדרו ברלינר	2
מערכות מדרוניות	ד"ר יצחק קטרה	2
סמינר בגאוגרפיה פיזית	פרופ' דן באומן	2
סה"כ		13

תכנית לימוד בתחום גאוגרפיה אנושית

תכנית חד-מחלקתית:

41 נק"ז קורסי בחירה לפי החלוקה הבאה:

מינימום 20 נק"ז ומקסימום 31 נק"ז בתחום גאוגרפיה אנושית

מינימום 10 נק"ז ומקסימום 21 נק"ז בפיזית ו/או טמ"ג 4 נק"ז סמינר שנה ג' אנושי

תכנית מחלקה ראשית:

16 נק"ז קורסי בחירה בתחום גאוגרפיה אנושית

4 נק"ז סמינר שנה ג' אנושי

5 נק"ז קורסי בחירה בפיזית ו/או טמ"ג

רשימת קורסי בחירה מוצעים בתחום האנושי לתואר ראשון תשע"ב*:

קורס	מרצה	נק"ז
גאוגרפיה של תחבורה	פרופ' אלי שטרן	2
תפיסה והתנהגות מרחבית	פרופ' אלי שטרן	2
סביבתנות ואתיקה סביבתית	פרופ' אבינועם מאיר	2
תהליכי שינוי בחברות נוודים	פרופ' אבינועם מאיר	2

2	פרופ' שאול קרקובר	תיירות ופיתוח אזורי
3	ד"ר נורית אלפסי	מרחבים מטרופולינים בישראל
2	ד"ר נורית אלפסי	תכנון עיר ואזור א
3	פרופ' אורן יפתחאל	גאוגרפיה פוליטית של יחסי יהודים-ערבים
2	ד"ר מידד קיסינגר	מבוא לקיימות עירונית – ערים וסביבה במאה ה-21
2	ד"ר מידד קיסינגר	מבוא למדיניות וסביבה
2	פרופ' ניר בקר	היבטים כלכליים של איכות סביבה
2	ד"ר עודד פוצ'טר	מתודולוגיה של תכנון תואם אקלים
2	פרופ' דיויד פרלמוטר	מבוא לבנייה ירוקה במדבר
2	פרופ' יצחק מאיר	היבטים של תכנון אדריכלי בר קיימא באזורים צחיחים
30		סה"כ
4	יקבע מידי שנה	סמינר שנה ג' בתחום האנושי

*רשימת הקורסים עשויה להשתנות בהתאם למרצים והיצע הקורסים באותה השנה.

קורסים לתואר שני בגאוגרפיה אנושית (מספר התלמידים מתואר ראשון שיכולים להשתתף בקורסים לתואר שני מוגבל ודורש אישור מהמרצה ומוועדת הוראה):*

קורס	מרצה	נק"ז
תסקירי השפעה על הסביבה	פרופ' אלי שטרן	2
סדנא בתכנון ופיתוח	פרופ' אלי שטרן	4
מהלכי תכנון והדגמתם בישראל	פרופ' אלי שטרן	2
מתודולוגיה גאוגרפית	פרופ' אבינועם מאיר	2
שיטות מחקר ושימושי מחשב	פרופ' שאול קרקובר	2
מודלים בפיתוח עיר ואזור	פרופ' שאול קרקובר	2
מחזוריות בפיתוח עיר ואזור	פרופ' שאול קרקובר	2
תהליכים בהתפתחות מטרופולינים	פרופ' שאול קרקובר	2
סקרים מרחביים וניתוחם	פרופ' שאול קרקובר	2
קבלת החלטות ושיתוף בסביבה העירונית	פרופ' שאול קרקובר	2
תכנון עיר ואזור ב	ד"ר נורית אלפסי	2
תכנון מרחבי בישראל	ד"ר נורית אלפסי	3
מרחב ומשפט	פרופ' אורן יפתחאל	2
סדנא במדיניות עירונית	פרופ' אורן יפתחאל	3
יחסים אתניים במרחב היהודי	פרופ' אורן יפתחאל	3
מודדים קיימות	ד"ר מידד קיסינגר	3
סה"כ		38

*רשימת הקורסים עשויה להשתנות בהתאם למרצים והיצע הקורסים באותה השנה.

תכנית לימוד בתחום טכנולוגיות מידע גאוגרפיות**תכנית חד-מחלקתית:**

16 נק"ז קורסי בחירה בתחום טכנולוגיות מידע גאוגרפיות (טמ"ג)

4 נק"ז סמינר שנה ג' טמ"ג

27 נק"ז קורסי בחירה בפיזית ו/או אנושית

תכנית מחלקה ראשית 25 נקז:

12 נק"ז קורסי בחירה בתחום טמ"ג

4 נק"ז סמינר שנה ג' טמ"ג

9 נק"ז קורסי בחירה בפיזית ו/או אנושית

רשימת קורסי בחירה מוצעים בתחום הטמ"ג לתואר ראשון תשע"ב*:

קורס	מרצה	נק"ז
ממ"ג למתקדמים	פרופ' טל סבוראי	3
מעבדה בשיטות ממ"ג	פרופ' טל סבוראי	3
חישה מרחוק של מדבריות ותהליכי מדבור	פרופ' ארנון קרניאלי	2
סוגיות סביבתיות וממ"ג	ד"ר יפית כהן	3
עיבוד תמונה בחישה מרחוק	פרופ' דן בלומברג	3
סך הכל		14
סמינר שנה ג' בתחום טמ"ג	יקבע מידי שנה	4

קורסים לתואר שני בטמ"ג (מספר התלמידים מתואר ראשון שיכולים להשתתף בקורסים לתואר שני מוגבל ודורש אישור מהמרצה ומוועדת הוראה):

קורס	מרצה	נק"ז	קורסי קדם
מודלים ממ"גיים מתקדמים ^{1,2}	פרופ' טל סבוראי	3	מבוא לממ"ג
שימושי מכ"מ במדעי כדור הארץ ¹	פרופ' דן בלומברג	3	
חקלאות מדייקת	פרופ' דן בלומברג	3	
סך הכל		9	

1 – ניתן אחת לשנתיים

2 – קורס חובה לתלמידי תואר שני בטמ"ג

* רשימת הקורסים עשויה להשתנות בהתאם למרצים והיצע הקורסים באותה השנה.

קורסי בחירה מחוץ למחלקה

יש לבדוק את זמינות הקורס בשנתון הנידון במחלקות הרלבנטיות וכן יש לבדוק באם קיימות לקורס דרישות קדם. כמו כן, יש לבדוק קורסים רלוונטיים נוספים (רצוי להתייעץ עם ראש התחום במחלקה לגאוגרפיה). בסוגריים מצויין הנק"ז.

קורסי רקע מומלצים בהתמחות בגאוגרפיה פיזית

מתמטיקה של מערכות 1 (5)

מבוא למתמטיקה ב' * (0)

- חדו"א ה' לרפואה (5)
- פיזיקה 1 (3.5)
- כימיה אנליטית (4)
- מערכות הדמאה 1 (3)
- הפלייסטוקן בישראל (3)
- מבוא לסדימנטולוגיה (3) סביבות סדימנטריות (3)
- מבוא לגיאולוגיה של מי תהום (3)
- גאולוגיה סטרוקטוראלית (3)
- פוטוגיאולוגיה (3)
- כימיה כללית לתלמידי הנדסה (4.5)
- סטרטיגרפיה (2.25)
- מבוא לגיאוכימיה (2.5)
- סדימנטולוגיה מתקדמת (3)
- סטרטיגרפיה עולמית (2)
- גאוכימיה של מים (2)
- פרקים נבחרים בגאולוגיה של ישראל והמזרח הקרוב (2)
- הגאולוגיה של דרום ישראל החל מסוף הניאוגן (2.5)

* הקורס מבוא למתמטיקה מיועד לסטודנטים שאין להם רקע מספיק במתמטיקה ויכול לבוא במקום הקורס חדו"א ה'

קורסי רקע מוצעים במדעי החיים (יש להסתכל במכלול הקורסים המוצעים באותה שנה במחלקה לביולוגיה ובשדה בוקר):

- פרקים באקולוגיה התנהגותית (3)
- אקולוגיה מרחבית (3)
- אקולוגיה וביולוגיה של חרקים (3)
- אקולוגיה של שמירת טבע (3)
- עולם הצמחים (3)
- פאונסיטיקה (3)

קורסי רקע מומלצים / מוצעים בהתמחות בגיאוגרפיה אנושית

- המחלקה ללימודי מזרח תיכון:
- קולוניאליזם באפריקה ומורשתו (4)
- תולדות הסכסוך הציוני-ערבי 1881-1948 (4)
- היסטוריה חברתית של המזרח התיכון (4)
- מדע וחברה: פוליטיקה של ידע (4)
- ערי החוף וערי הפנים בא"י פלסטין העות'מאנית (4)

המחלקה לכלכלה:

- יחסי ממשלה-תעשייה (3)
- מסחר בינלאומי ופיתוח (3)
- כלכלת ישראל (3)
- מסחר בינלאומי (3)
- ארגון ענפי (3)
- כלכלת פיתוח (3)
- כלכלת סביבה (3)
- כלכלה ללא כלכלנים (3)

המחלקה לפוליטיקה וממשל:

- מבוא לפוליטיקה וממשל (4)
- מבוא למחשבה מדינית (4)

- המשטר הפוליטי בישראל (4)
- גלובליזציה של הפוליטיקה העולמית (4)
- מדיניות ציבורית (4)
- תנועות מחאה (4)
- לימודי בחירות השוואתיים (4)
- פוליטיקה וחברה בעולם השלישי (4)
- מגדר ואזרחות (2)
- הפוליטיקה של העיר (2)
- "דיאספורות": עקירה, פיזור, נדודים ומעברים בין עידן הלאומיות לעידן הגלובליזציה

המחלקה למנהל ומדיניות ציבורית:

- יישום מדיניות ציבורית (3)
- ניהול איזורי בצרפת ובאירופה (סדנא) (3)
- הכלכלה הפוליטית של מדיניות ציבורית (3)
- גלובליזציה מדינה וממשל (3)
- ניהול ותכנון המרחב בישראל (3)
- מדיניות קרקעית: היבטים מנהליים ופוליטיים (3)
- החברה האזרחית בעידן הגלובאלי (3)
- מנהל ציבורי (3)
- מו"פ בתעשייה ובשירות הציבורי (3)
- מדיניות ציבורית (3)
- מושגי יסוד במשטר ובפוליטיקה הישראלית (3)
- מדיניות כלכלית יישומית (3)
- הפיתוח האזורי-גישות ותפקוד הממשלה (3)

המחלקה לעבודה סוציאלית:

- מדיניות רווחה א'-ב' (4)
- מבנה חברתי של ישראל א'-ב' (4)
- מגדר בריאות ורב תרבותיות (2)
- אלכוהול התמכרות וסמים (2)
- שיטות מחקר איכותני (2)
- פסיכולוגיה של הגירה (2)
- נשים בעולם הערבי (2)

המחלקה למדעי ההתנהגות:

- מבוא לסוציולוגיה של הכלכלה (2)
- יסודות הסוציולוגיה (6)
- מבוא לאנתרופולוגיה (6)
- החברה הישראלית (5)
- דת וחברה (2)

המחלקה ללימודי מדינת ישראל:

- מדינת ישראל - מבוא היסטורי א'-ב' (4)
- החברה הישראלית: היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים א'-ב' (4)
- המגזר השלישי בישראל: מושגי יסוד והתפתחות הסטורית (2)
- כיצד מיישבים את הארץ: מבוא לגיאוגרפיה הסטורית של א"י בעת החדשה (4)
- המקום הישראלי: מיתוס ומקום א'-ב' (4)
- סוגיות בתולדות החברה הערבית בישראל א'-ב' (4)
- גיאוגרפיה היסטורית של ערי בנגב: 1900-1980 א'-ב' (4)

המחלקה לחינוך:

מבוא לסוציולוגיה (6)

מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות (6)

חינוך לרב-תרבותיות (4)

בעיות נבחרות בדמוקרטיה בישראל (2)

החטיבה ללימודי צבא ובטחון:

צבא וחברה בישראל א'-ב' (4)

גבול וספר א'-ב' (4)

החטיבה ללימודי מגדר:

המגזר הנעלם: נשים חברה ופוליטיקה במזה"ת א'-ב' (4)

החטיבה לתקשורת:

החברה האזרחית, המרחב הציבורי והאינטרנט (3)

תקשורת וחברה בישראל (4)

תנועות חברתיות ותקשורת המונים (3)

קורסי רקע מומלצים בהתמחות טמ"ג

המחלקה להנדסת בניין

תכנות להנדסת בניין

מבוא לתב"מ (מטלב)

המחלקה לניהול

מבוא למערכות מידע בניהול

בסיסי נתונים

יישומים מבוססי אינטרנט

11 רשימת חברי הסגל במחלקה

מרצים מן המניין

מרצה בכיר	Ph.D אוניברסיטת תל-אביב	אלפסי נורית
פרופ' מן המניין (אמריטוס)	Ph.D האוניברסיטה העברית	באומן דן
פרופ' מן המניין	Arizona State University Ph.D	בלומברג דן
פרופ' חבר (רמ"ח)	Ph.D האוניברסיטה העברית	בר פועה
פרופ' מן המניין (אמריטוס)	University of Pittsburg Ph.D	גרדוס יהודה
פרופ' מן המניין	University of Curtin Ph.D	יפתחאל אורן
פרופ' מן המניין	Colo. State University Ph.D	לרון יונתן
פרופ' מן המניין	University of Cincinnati Ph.D	מאיר אבינועם
פרופ' חבר	Ph.D אוניברסיטת בר-אילן	סבוראי טל
פרופ' מן המניין	Ph.D האוניברסיטה העברית	צוער חיים
מרצה	Ph.D אוניברסיטת בר-אילן	קטרה יצחק
מרצה	University of British Columbia Ph.D	קיסנגר מידד
פרופ' מן המניין	University of Maryland Ph.D	קרקובר שאול
פרופ' מן המניין	University of Minnesota Ph.D	שטרן אליהו

מרצים מן החוץ ומרצים שלא מן המניין

פרופ' חבר	אביתר אראל
מרצה	אבני רון
מרצה	אלכסנדרוב יוליה
פרופ' מן המניין	בן אשר יפתח
פרופ' חבר	בקר ניר
פרופ' מן המניין	ברלינר פדרו
מרצה	בלושטיין רוני
מרצה	כהן חי
מרצה	פוצ'טר עודד
פרופ' מן המניין	קרניאלי ארנון
פרופ' חבר	שמעון פיינשטיין
מרצה	זאב זיוון